

Председник Републике Србије Борис Тадић пожелео је пре неколико дана да нам демонстрира државничко умеће преузимања одговорности за доношење тешких и далекосежних одлука које немају тренутну већинску подршку грађана. Он сматра да ће његов предлог о доношењу резолуције о Сребреници, као део испуњавања наших међународних и европских обавеза, с временом послужити за умекшавање тврдокорног и реметилачког српског хроничног национализма.

„Политичари су ти који морају да преузму одговорност за такве тешке историјске и политичке одлуке јер их због тога грађани и бирају на изборима, а онда их на следећим изборима награђују и кажњавају“, образлаже Тадић ову очигледно изнуђену политичку иницијативу. У прошлој изборној кампањи председник Борис Тадић никада у обраћањима бирачима није поменуо могућност доношења скупштинске резолуције о Сребреници и за ту иницијативу свакако није добио подршку грађана, а касније ни парламента. Основна идеја председника Србије садржана је у његовој тврдњи да нам само политика која подразумева претходно одавање поште жртвама других народа отвара могућност да можемо да поменемо и наше жртве и тражимо поштовање за њихову патњу и страдања. Као да прво треба да се квалификујемо признавањем наше кривице и тако заслужимо јединствену прилику да се помену и осуде злочини почињени и над српским народом.

Поред преузимања одговорности за непопуларне политичке потезе, у опису посла сваког политичара, а посебно озбиљног државника јесте настојање да се у политичком деловању заступају принципи доследности и елементарне политичке начелности. У предлогу доношења резолуције о Сребреници очигледан је недостатак политичке одговорности и доследности. У исто време када је у Бањалуци покренуо ову иницијативу председник Републике је подсетио да се већ извинио грађанима Хрватске, али и Бошњацима и Албанцима за злочине који су у име Србије чинили неки припадници српског народа. „Поново то чиним, јер верујем да не само у време верских празника треба да упутимо извињење једни другима, због злочина који је у наше национално име неко чинио у прошлости. Био бих срећан када би такво извињење било упућено и српском народу. Само када разумете туђу муку и када будете у стању да се уживите у туђу муку и невољу имате и способност да поштујете себе и своју жртву“, истиче председник Србије.

И какве је резултате постигао овакав поступак извињавања? До сада никакве. Напротив, и даље се још већом снагом и у Босни и Хрватској инсистира на колективној

кривици српског народа а свако настојање да се проговори о жртвама српског народа проглашава се за покушај релативизације злочина почињених у име српског народа. То је већ толико пута поновљена идеолошка мантра, којој се сада отворено придружује председник Републике испуњавајући критеријуме Игманске иницијативе да никада не користе аргументе типа а шта они нама чине, већ да своју осуду резервишу за одговорне у сопственим редовима, очекујући с правом од других, сличних њима, да на исти начин поступе у овој средини. Ово је закаснили покушај председника Републике Србије да коначно стекне статус балканског Вилија Бранта.

Међутим, шта је могућа политичка позадина овако непотребно исфорсиране политичке иницијативе? У њој можемо препознати траг изборног маркетинга и покушај да се отвори простор за чвршћу сарадњу и подршку тзв. грађанско либералне Србије и прихватање њених идеолошких постулата о значају суочавања српског народа са прошлошћу као главним условом за демократску консолидацију српског друштва у коме још увек преовладава злослутни национализам, ксенофобија и затвореност. Једино кад Срби коначно признају и прихвате колективну кривицу за распад заједничке државе и злочине почињене у грађанском рату, онда ће моћи да бране и сопствене жртве. Очигледно је реч о политичкој процени да би на следећим изборима гласови грађанске и либерално демократске Србије могли бити од пресудне важности и зато је потребно донети резолуцију о Сребреници као главни уступак могућем коалиционом партнеру Либерално демократској партији, чији је председник недавно изјавио да Србија тужака Хрватску и поштапа се жртвама из Јасеновца. „Ми смо овом тужбом практично себи ускратили право да поставимо питање зашто нам се то у Хрватској десило“, каже могући политички партнер у новој владајућој коалицији.

Позивање на резолуцију о Сребреници, коју је Европски парламент у Стразбуру усвојио 15. јануара, само је оправдање за овај очигледни заокрет у националној политици Демократске странке и Бориса Тадића. Ова нова председничка иницијатива поручује нам да поред тога што Демократска странка нема конзистентну и јасно профилисану политику у многим областима (социјални положај грађана, приватизација, пореска политика, социјална правда), нема ни доследну националну политику, већ се креће између два политичка клатна – националног и грађанског.

У анализи холандске невладине организације „Srebrenica Historical Project“ изнете су критичке оцене резолуције Парламента у Стразбуру. „Резолуција Европског парламента неправилно масакр од највише 8000 особа третира као злочин који је по значају и тежини равноправан са холокаустом шест милиона Јевреја током Другог светског рата. То представља неприхватљиво релативизовање и минимизирање једног правог геноцида који се стварно догодио на тлу Европе током 20. века, и који је од свих прихваћен као неоспоран. При томе, Европски парламент неправедно игнорише жртве

Пише: Маринко М. Вучинић
четвртак, 14 јануар 2010 14:22

српског народа у и око Сребренице у трогодишњем периоду рата пре јула 1995. године и он упадљиво пропушта да идентификује починиоце тих окрутних злочина. Ова ноторна недоследност резолуцију Европског парламента лишава сваког привида моралне озбиљности и самим тим Народној скупштини Републике Србије онемогућава да јој се придружи.“

Управо је реч о моралној проблематичности иницијативе да се доношење резолуције о Сребреници представља као основни услов да се проговори о злочинима почињеним над српским народом. Ову дилему неће ублажити ни доношење две одвојене резолуције. То је само још једно сведочанство о дубоким поделама које постоје и опстају у нашем друштву.